

COĞRAFYA 9

COĞRAFYA BİLİMİ - İNSAN VE DOĞA

cografyasever.com / [@cgrfysvr](https://www.instagram.com/cgrfysvr)

İNSAN VE DOĞA

Doğal ve beşeri unsurlar nelerdir?

Doğada bulunan , insan eli değmemiş, insana ait olmayan unsurlara ..... denir.İnsanların ihtiyaçlarını giderebilmek yani çevreyi değiştirmesiyle ortaya çıkan unsurlar ise.....dur.

Yandaki şekil üzerinde yer alan doğal ve doğal olmayan (beşeri) unsurları aşağıdaki kutucuklara yazınız.

Doğal Unsurlar

Beşeri Unsurlar

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Coğrafi Ortam Nedir?

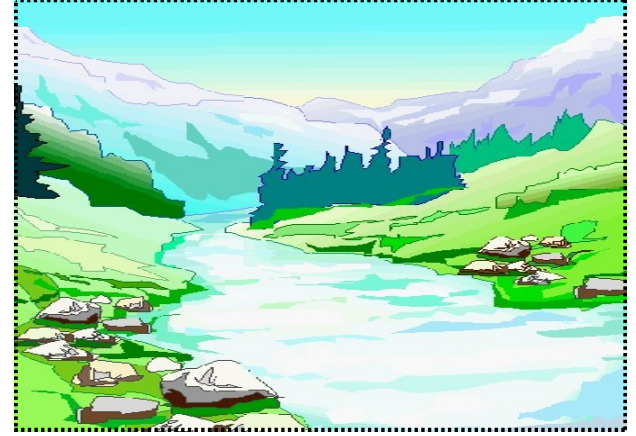
İnsanların yeryüzünde faaliyetlerini gerçekleştirdiği ortam olan ..... ile doğayı oluşturan dört temel ortamın birlikteliğine ..... adı verilmektedir.

Coğrafya biliminin inceleme alanı .....dır.Coğrafya biliminin esas inceleme konusu ise .....dir. Bu etkileşim insanın yeryüzüne ayak bastığı andan itibaren başlamıştır.

Doğayı Oluşturan Dört Doğal Ortam (4 Sistem) Nelerdir?

Doğa;doğal ortamın dört temel unsuru olarak da bilinen sistemlerden oluşmaktadır.Bu ortamlar;

- 1-).....
- 2-).....
- 3-).....
- 4-).....

İnsan ve Doğa Etkileşimi Kaç Şekilde Gerçekleşir?

- 1-) İnsanların doğal ortama .....
- 2-) İnsanların doğal ortama .....
- 3-) İnsanların doğal ortamı ....., şeklinde gerçekleşmektedir.İnsan doğa etkileşimi ele alınırken her üç durumun da neden olduğu olumlu olumsuz sonuçlar göz önünde bulundurulmalıdır.

Doğanın İnsana Etkileri Nelerdir? Örneklendiriniz.

- 1-).....
- 2-).....
- 3-).....
- 4-).....

İnsanın Doğaya Etkileri Nelerdir? Örneklendiriniz.

- 1-).....
- 2-).....
- 3-).....
- 4-).....

ÖLÇME

İnsanoğlu doğaya ayak bastığı andan itibaren yaşadığı ortamı merak etmeye onu tanımaya çalışmıştır. İlk zamanlarda doğal ortama bağlı olarak yaşamını sürdürmeye çalışan insanlar zamanla doğaya adapte olmuş ve son dönemlerde de doğal ortamı değiştirmeye başlamıştır. Aşağıda verilen örnekleri değerlendirerek örneklerde insanın mı? yoksa doğanın mı? daha baskın olduğunu ve verilen örneğin hangi doğal ortam ya da ortamlarda gerçekleştiğini işaretleyiniz.

	İnsan	Doğa	Atmosfer	Litosfer	Hidrosfer	Biyosfer
Dünyada nüfusun büyük bir kısmının ılıman kuşakta ve kıyılarda toplanması		✓		✓	✓	
Kloroflorokarbon gazlarının salınımı neticesinde küresel ısınmanın artması						
İlk yerleşmelerin verimli tarım alanları ve su kaynakları etrafında kurulması						
Petrol ve doğalgaz boru hatları ağlarının gelişmesi						
Yerleşmenin genişlemesi, tarım alanların daralması						
Aşırı ve bilinçsiz avlanma sonucunda bitki ve hayvanların nesillerinin tükenmesi						
Konut malzemelerinin (taş, ahşap, toprak, kerpiç vb) değişkenlik göstermesi						
Yol, viyadük, tünel, köprü, maden, taş ocağı ve sulama kanallarının açılması						
Tropikal kasırgaların taşkınlarına neden olarak yerleşim alanlarını tehdit etmesi						
Enerji ihtiyacını karşılamak için fosil yakıtların kullanılması ve karbon salınımının artması						
Eğimli yamaçların taraçalandırılarak -teraslandırılarak tarıma kazandırılması						
Yüksek ve engebeli yerlerde nüfusun seyrek olması						
Kanallar ile yeni ulaşım yollarının açılması, akarsulara barajların yapılması						
Akarsu, bataklık, göl ve sulak alanların kurutulması						
Deprem bölgelerinde yapıların az katlı olması						
Havaya karışan yabancı maddelerle asit yağmurlarının oluşması						
Vulkanik faaliyetlerin hava ulaşımını olumsuz etkilemesi						
Kıyıların doldurularak yerleşim alanlarına döndürülmesi						
Ozon tabakasının seyrelmesi						
Ormanların yakılarak yok edilmesi						
Mera ve çayırların çeşitli nedenlerle tahrip edilmesi						

NEDEN COĞRAFYA?

Coğrafya Nedir?

Üniversite öğrencileri arasında daha çok vize final dönemlerinde konuşulan, efsane haline gelmiş pek çok sınav hikayesi vardır. Bu hikayelerden en bilinenleri şunlardır;

Öğretmen sınıfın ortasına bir sandalye koyar ve öğrencilerine şu soruyu yöneltir : **"Bana bu sandalyenin olmadığını kanıtlayın."** Bu enteresan soruya verilen ve 100 puan ile değerlendirilen iki kelimelik cevap da aynı soru kadar ses getiricidir: **"Hangi sandalye?"**

İkinci hikayede de kahramanımız **Risk nedir?** sorusuna sadece **"Risk budur."** yazarak neredeyse boş bir kağıtla cevap vermiş ve onun da sınav kağıdı tam puanla değerlendirilmiştir.

Gelelim bizim hikayemize.Coğrafya fakültelerinin birinde,final sınavında sorulan **"Coğrafya nedir?"** sorusuna kahramanımız **"Ne değildir ki?"** yanıtını vermiş ve bu yanıt da tam puanla değerlendirilmiştir.

Hikayelerle konuya giriş yaptığımız göre ortaöğretim coğrafya müfredatında ve ders kitaplarında sıkça karşılaştığımız **"Coğrafya nedir?"** ve **"Neden coğrafya öğrenmeliyiz?"** sorularına artık yanıtlar aramaya başlayabiliriz.

"Ne değildir ki?" yanıtı oldukça kısa bir yanıt olmasına rağmen coğrafya dersinin konularını ve çalışma sahalarını gösterme açısından yerli yerinde bir cevaptır.Prof.Dr.Harm De Blij "Coğrafya Neden Önemlidir?" adlı eserinde coğrafyanın dünyanın hem doğal hem de beşeri yanıyla ilgilendiğini ifade etmiştir.Bu büyük ve harikulade dünyamızda coğrafya bünyesinde incelenmeyecek neredeyse hiçbir şey yoktur."diye devam etmektedir.Ne değildir ki? yanıtını vurgulamaktadır aslında.

Başlangıca doğru gidersek doğa ile muhatap olmaya başlayan insanoğlu ilk olarak barınma,beslenme,güvenlik gibi temel problemleri çözmek zorunda kalmıştır.Coğrafya dersi de bu andan itibaren başlamıştır.Bu nedenle coğrafyanın tarihi, insanoğlunun dünyayı ve doğayı anlama çabasının tarihi olarak da kabul edilmektedir.

İlk zamanlarda doğaya bağımlı bir şekilde yaşamını sürdürmeye çalışan insanoğlu zamanla doğaya adapte olmayı başarmıştır.Ondan yararlanmayı öğrendikçe de doğaya olan bağlılıklar azalmıştır.İlerleyen dönemlerde de insanoğlu doğayı değiştirmeye hatta doğada geri dönüşü olmayan adımlar atmaya başlamıştır.

Coğrafya dersinin başlangıcı çok eskilere dayansa da bu işin adını koymak **Eratosthenes'** e nasip olmuştur.Eratosthenes tarihte coğrafya ismini , **(geographica)** ilk kez kullanan kişidir.Coğrafya teriminin telif hakkı ona aittir.Eratosthenes dışında İlkçağda pek çok bilim insanı coğrafyanın gelişimine katkı sağlamıştır.İlk çağda coğrafya çalışmaları basit gözlemler,tasvirler ve harita çizimleri ile devam etmiştir.Ortaçağda batıda yükselen kilise baskısı ve haclı seferleri , bilimin yönünün doğuya dönmesine vesile olmuş ,Türk-İslam Ülkelerinde coğrafya bilimi yükselme dönemini yaşamıştır.Yeni Çağ ile birlikte özellikle Rönesans ve coğrafi keşifler neticesinde bilimin yönü tekrar batıya doğru kaymaya başlamıştır.Yakınçağ da ise coğrafya bilimine Alman bilim insanları damgasını vurmuş ve modern coğrafyanın temelleri atılmış ,coğrafyanın metodolojisi, bölümleri ortaya çıkmıştır.

Coğrafyanın gelişimine katkı sağlayan bilim insanlarının alan ile ilgili pek çok görüşü bulunmaktadır. Bu görüşlerden bazılarına yer verirse; İbn Haldun'a göre "Coğrafya kaderdir."

Prof. Dr. Celal ŞENGÖR'e göre "Coğrafya tüm bilimlerin anası, bilimlerin kraliçesidir. Ve tüm bilimler coğrafyadan ortaya çıkmıştır."

Yves LACOSTE'ye göre ise "Coğrafya savaşmak içindir."

Prof. Dr. Cengiz YILDIRIM'a göre "Coğrafya insan ve doğa arasındaki aralıktır."

Prof. Dr. Harm De BLIJ'e göre "Coğrafyanın kısaca ne olduğu sorusuna, ancak 'coğrafya bir sentezdir' diye cevap verilebilir."

Coğrafya yeryüzünün kullanma kılavuzu, bilimler arasındaki köprü olarak da tanımlanmaktadır. Üniversite birinci sınıf öğrencisi iken Coğrafyaya Giriş dersinde Prof. Dr. Cemalettin ŞAHİN Hocamızın ; "Coğrafya ilmi, bilinenin aksine istatistik ve kuru bilgiler yığını değildir. Dağın yüksekliği, ülkelerin yüzölçümü, küçük baş hayvan sayısı, kentlerin nüfus miktarı ve benzeri bilgilerin coğrafya gibi gösterilmesi, coğrafyaya yapılan en büyük kötülüktür. Coğrafya en'ler bilimi de değildir. En yüksek dağ, en uzun akarsu, en büyük göl vb bilgilerle coğrafyayı "en'lere" dayandırmak coğrafyayı sevimsiz hale getirmektedir." cümleleri halen kullandığımızda yer etmekte ve coğrafyayı ansiklopedik bilgilere hapsedememenin gerekliliğini vurgulamaktadır.

Coğrafya dersinin temelinde insan ve doğa etkileşimi yatmaktadır. Ve bu etkileşim bazen olumlu olumsuz sonuçları beraberinde getirmektedir. Doğa zaman zaman patronun kim olduğunu hatırlatmak istemektedir. 1815 yılında Endonezya'da faaliyete geçen Tambora volkanından çıkan küller KYK'de yaz mevsiminin yaşanmasına engel olmuştur. Yine

2010 yılında İzlanda'da faaliyete geçen "Eyyafyallayöküll" volkanından yükselen küller Avrupa Hava trafiğinin durmasına ve hava yolu şirketlerinin yaklaşık 2 milyar \$ zarara uğramasına neden olmuştur.

Volkanlar, depremler, kasırgalar, tayfunlar, taşkınlar zaman zaman bizlere benimle iyi geçinin, haddinizi aşmayın dercesine uyarılarda bulunurken insanoğlu da uzakları yakın etme çabaları, viyadükler, teraslar, köprüler, kanallar, çölde tarım uygulamaları, kıyı doldurma projeleri, Las Vegas, Dubai gibi ekstrem yerleşme örnekleri, sismik izolatörler, tüp geçitler, polderler, tüneller ile doğaya benim de söyleyeceklerim var demekte, doğanın olumsuzluklarını azaltmaya çalışmaktadır. İnsan doğa arasındaki bu etkileşimde insanın doğaya ya da doğanın insana üstünlük kurması şekli yerine; karşılıklı, uyumlu ve sürdürülebilirlik bir etkileşimin hedeflenmesi daha gerçekçi ve doğru olacaktır.

Neden coğrafya öğrenmeliyiz? sorusuna geldiğimizde günlük hayatımızı etkileyen pek çok olayın doğrudan ve dolaylı olarak coğrafya ile alakalı olduğu görmekteyiz. Güne başlarken, hava bugün nasıl acaba derken, ne giyeceğimize karar verirken, trafik yoğunluğunun az olduğu rotayı ararken, arkadaşlarımıza konum atarken, otobüste güneş gelmeyen tarafı tespit etmeye çalışırken, yolda gördüğümüz bir çiçeği koklarken, ayağımıza takılan taşı incelerken, hafta sonu için açık hava etkinlikleri planlarken, Formula-1, Oscar Töreni, Dünya Kupası vb organizasyonları canlı izlemek için yerel saatleri anlamaya çalışırken, güneş gören daireye daha fazla ödeme yaparken farkında olmadan coğrafya dersinin öznesi oluruz. İşte Coğrafya dersi bizlere yaşadığımız ortamı tanımayı, korumayı, kavramayı, kaynakların sınırlı olduğunu, tasarruf bilincini, afetlere hazırlıklı olmayı, vatan sevgisini öğretmeyi hedefler.

COĞRAFYA NEDİR?

Coğrafya Nedir?

Yeryüzündeki fiziki ve beşerî olayları, bu olayların nedenlerini, sonuçlarını ve yeryüzüne dağılışını inceleyen bilimdir. Coğrafya terimi ilk kez **geographica** (yerin tasviri) şeklinde MÖ 3. yüzyılda kullanılmıştır.

Coğrafyanın Bölümleri Nelerdir ?

Temelinde insan doğa etkileşimi yatan coğrafya bilimi fiziki ve beşeri coğrafya olarak iki ana bölüme ayrılmaktadır.

A-) Fiziki Coğrafya : Doğal ortamı ve bu ortamda meydana gelen olayları inceler. Bölümleri;

Jeomorfoloji	Yer Şekilleri Bilimi	→	Litosfer (Taş Küre)
Klimatoloji	İklim Bilimi	→	Atmosfer (Hava Küre)
Hidrografya	Sular Coğrafyası	→	Hidrosfer (Su Küre)
Biyocoğrafya	Canlılar Coğrafyası	→	Biyosfer (Canlılar Küresi)
Kartografya	Harita Bilimi		

B-) Beşeri Coğrafya : İnsan faaliyetlerini inceleyen coğrafyanın bölümü beşeri coğrafyadır.

Nüfus Coğrafyası

Yerleşme Coğrafyası

Ekonomik Coğrafya

Siyasi Coğrafya

Tarihi Coğrafya

Coğrafyanın Ana Konuları (5 Teması) Nelerdir?

Konum - Yer - Hareket - Bölge - İnsan ve Doğa Etkileşimi

Coğrafyanın Yararlandığı Bilim Dalları Nelerdir?

Jeoloji (Yer Bilimi), Pedoloji (Toprak Bilimi), Petrografi (Taş Bilimi), Fizik, Jeofizik (Yer Fiziği), Kimya, Meteoroloji (Hava Olayları Bilimi), Hidroloji (Su Bilimi), Oseonografya (Okyanus ve Deniz Bilimi), Limnoloji (Göl bilimi), Potamoloji (Akarsu Bilimi), Hidrojeoloji (Yer Altı Suları Bilimi), Zooloji (Hayvan Bilimi), Botanik (Bitki Bilimi), Biyoloji (Canlılar Bilimi), Matematik, Geometri, İstatistik, Fotogrametri (Fotoğrafik Görüntüleme), Arkeoloji (Kazı Bilimi), Tarih, Demografi (Nüfus Bilimi), İktisat vb

Coğrafya Biliminin Gelişimi Nasıldır?

Coğrafya insanın doğaya ayak bastığı andan itibaren başlamış ve doğayı tanıma çabaları ile devam etmiştir. Coğrafyanın tarihi insanoğlunun dünyayı ve doğayı anlama çabasının da tarihidir.

Coğrafya terimini ilk kez MÖ 3. YY'da Yunan Bilim İnsanı Eratosthenes "geographica" şeklinde kullanmıştır. Aynı dönemde Dünyanın çevre uzunluğunu yaklaşık yüzde birlik hata payı ile 40.000 km olarak ölçmeyi başaran da Eratosthenes'tir.

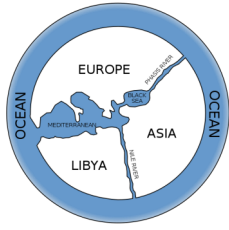

İlk Çağda Coğrafyanın Gelişimi Nasıldır?

İlk coğrafi düşünceler Mezopotamya, Mısır ve Doğu Akdeniz'de ortaya çıkmıştır. Bu dönemde basit gözlemler ve bu gözlemlerden edinilen bilgiler, yeryüzünün tasvir ve ölçüm çalışmaları, ilk harita çizimleri ön plana çıkmıştır. Tales, Aristo, Pisagor, Platon, Heradot, Eratosthenes, Strabon, Batlamyus, Hekatus, Anaksimendros ilk çağda coğrafyaya katkı sağlayan dönemin önde gelen isimleridir.

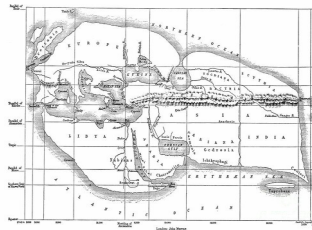
Babiller

Anaksimendros

Hekatus

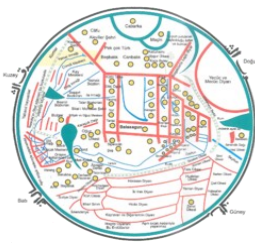
Eratosthenes

Orta Çağda Coğrafyanın Gelişimi Nasıldır?

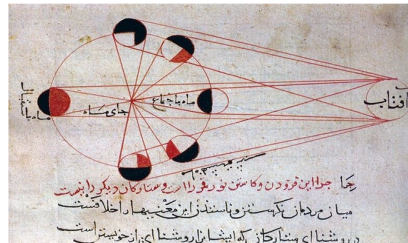
Kilise baskısı ve Haçlı seferleri nedeniyle Batıda gerilemeye başlayan bilim Türk İslam Ülkelerinde yükselmeye başlamıştır. İslam dinindeki ibadetlerin (namaz, oruç, hac yolcuğu, dini günlerin tespiti vb) etkisi ve ticaret yolları sayesinde bölgeler arasındaki ilişkilerin daha da artması coğrafyanın gelişimine yansımıştır. Biruni, Mesudi, İbn Haldun, Harizmi, İbn Batuta, İdrisi, Kaşgarlı Mahmut, Uluğbey öne çıkan isimlerdir.

İdrisi

Divanı Lugatı Türk

Ay'ın Evreleri (Biruni)

Yeni Çağda Coğrafyanın Gelişimi Nasıldır?

Rönesans hareketleri ile Avrupa'da bilim tekrardan canlanmaya başlamış, bu gelişmelerden coğrafya da olumlu etkilenmiştir. Doğunun zenginliklerine ulaşma arzusu ile gerçekleştirilen seyahatler yeni yolların bulunmasına ve coğrafi keşiflere vesile olmuştur. Keşifler ile bilinen dünyanın sınırları genişlemiş, harita ve tasvir çalışmalarına bilgi akışı sağlanmıştır. Kolomb, B. Diyaz, Vasco De Gama, Macellan ve El Kano Piri Reis, Evliya Çelebi, Katip Çelebi dönemin önde gelen isimleridir.

Piri Reis

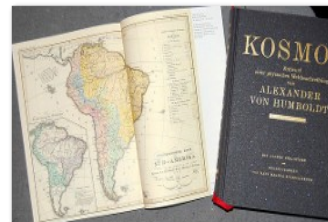
Evliya Çelebi

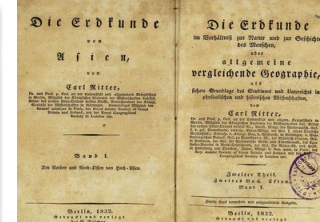
Katip Çelebi

Yakın Çağda Coğrafyanın Gelişimi Nasıldır?

Bu dönemde keşif seyahatleri yerini bilim gezilerine bırakmıştır. Coğrafya gerçek bilimsel kimliğine kavuşmuştur. Coğrafyanın metodolojisi, konuları, bölümleri oluşmuştur. Alman bilim insanları yakın çağda ön plana çıkmıştır. Alexander Von Humbolt, Carl Ritter, Fredrich Ratzel, P. Vidal De La Blache modern coğrafyanın kurucuları olarak kabul edilmektedir. İnsan ve Doğa Etkileşimi Modern coğrafyanın ana konusudur.

A.V.Humbolt

C.Ritter

F.Ratzel

*Coğrafya Biliminin gelişimine katkı sağlayan bilim insanları kimlerdir?***İLK ÇAĞ**

Platon
Aristo
Tales
Pisagor
Hipparchus
Arkhimedes
Eratosthenes
Anaksimendros
Herodot
Strabon (Geographika)
Batlamyus
(Geographica Syntaxis)
Hekatus
Ksenefon

ORTA ÇAĞ

Biruni
(Kanun El Maksudi)
İbn Batuta
İbn Haldun (Mukaddime)
Muhammed İdrisi
(Kitabu Roger)
Harizmi
(Kitab-ı Suret'ul El Arz)
Mesudi
Makdisi
İbn Hurdazbih
Marco Polo
Kaşgarlı Mahmut
(Divan-ı Lugatı Türk)
Uluğ Bey

YENİ ÇAĞ

Ali Kuşçu
Piri Reis (Kitabı Bahriye)
Ali Macar Reis
Evliya Çelebi
(Seyahatname)
Katip Çelebi (Cihannüma)
Seydi Ali Reis
Takiyüddin
Kepler
Galilei
Copernicus
Mercator
Colomb
Magellan
Del Cano
Bartelmi Diyaz
Vasco De Gama

YAKIN ÇAĞ

Alexander Von Humbolt
(Cosmos)
Carl Ritter
(Mukayeseli Genel Coğ.)
Friedrich Ratzel
(Antropocoğrafya)
P.Vidal De La Blache
Alfred Wegener
(Kıtaların Kökeni)
James Cook
İbrahim Hakkı Akyol
Besim Darkot
Faik Sabri Duran
Reşat İzbirak
Ali Tanoğlu
Sırrı Erinç
(Jeomorfoloji 1-2)
Hayati Doğanay

Coğrafya Biliminin Gelişimine Katkı Sağlayan Bilim İnsanları Kimlerdir?

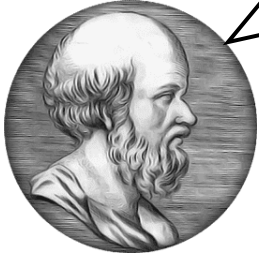

Amasya'da doğdum. Dünyanın ilk coğrafyacısı olarak tanınıyorum. "Geographika" adlı eseri ben yazdım.

Roma İmparatorluğu döneminde hazırladığım harita ile dünyayı gerçekçi bir şekilde tasvir ettim.

Kozmos sözcüğünü ilk kez ben kullandım. Çizdiğim harita ile kara ve okyanusların sınırını ilk kez ayıran da benim "ANEKSİMENDROS"

Coğrafya terimini ilk ben kullandım. Dünyanın çevresini hesaplayan ilk kişi de benim. Enlem, boylam, sistemlerini ve Eksen eğikliğini de hesapladım.

Siyasi coğrafyanın kurucusu sayılırım Almanya'da doğdum. Politik Coğrafya adlı eserim var.

Dünyanın yarıçapını ve eksen eğikliğini gerçeğe yakın bir şekilde hesapladım. Jeodezi biliminin kurucusu sayılırım.

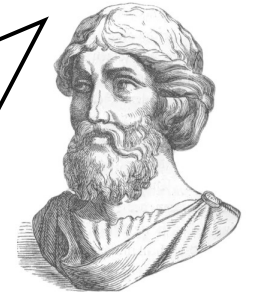

Gezgin, haritacı ve coğrafyacıyım. Günümüz dünya haritasına benzeyen ilk haritayı ben çizdim. Kral II. Roger'in isteği üzerine 15 yıllık seyahat sonucunda 70 paftadan oluşan bir harita çizdim.....

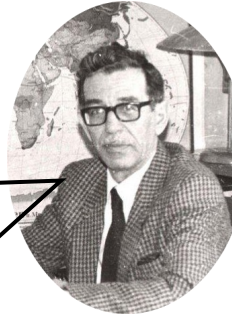
Gelibolu'da doğdum. 1513 de ceylan derisi üzerine ilk dünya haritamı çizdim. Kitabı-ı Bahriye adlı eserin sahibiyim.

İsmim genelde matematik ile anılsa da Dünyanın güneşin etrafında döndüğünü ve dünyanın küresel bir şekle sahip olduğunu ilk ben dile getirdim.

Seyahatname adlı eserimde 10 yıl boyunca gezip gördüğüm yerleri anlattım. Unesco 2011 yılını beni anma yılı ilan etti.

Türkiye'de coğrafyanın gelişimine en fazla katkısı olan bilim insanıyım. Fiziki coğrafya alanındaki çalışmalarım ile tanınırım.

Kıtaları ve Okyanusların kökeni adlı eseri yazdım. Kıtaların kayması teorisi bana ait .Meteorolog ve yerbilimciyim.

BULMACA

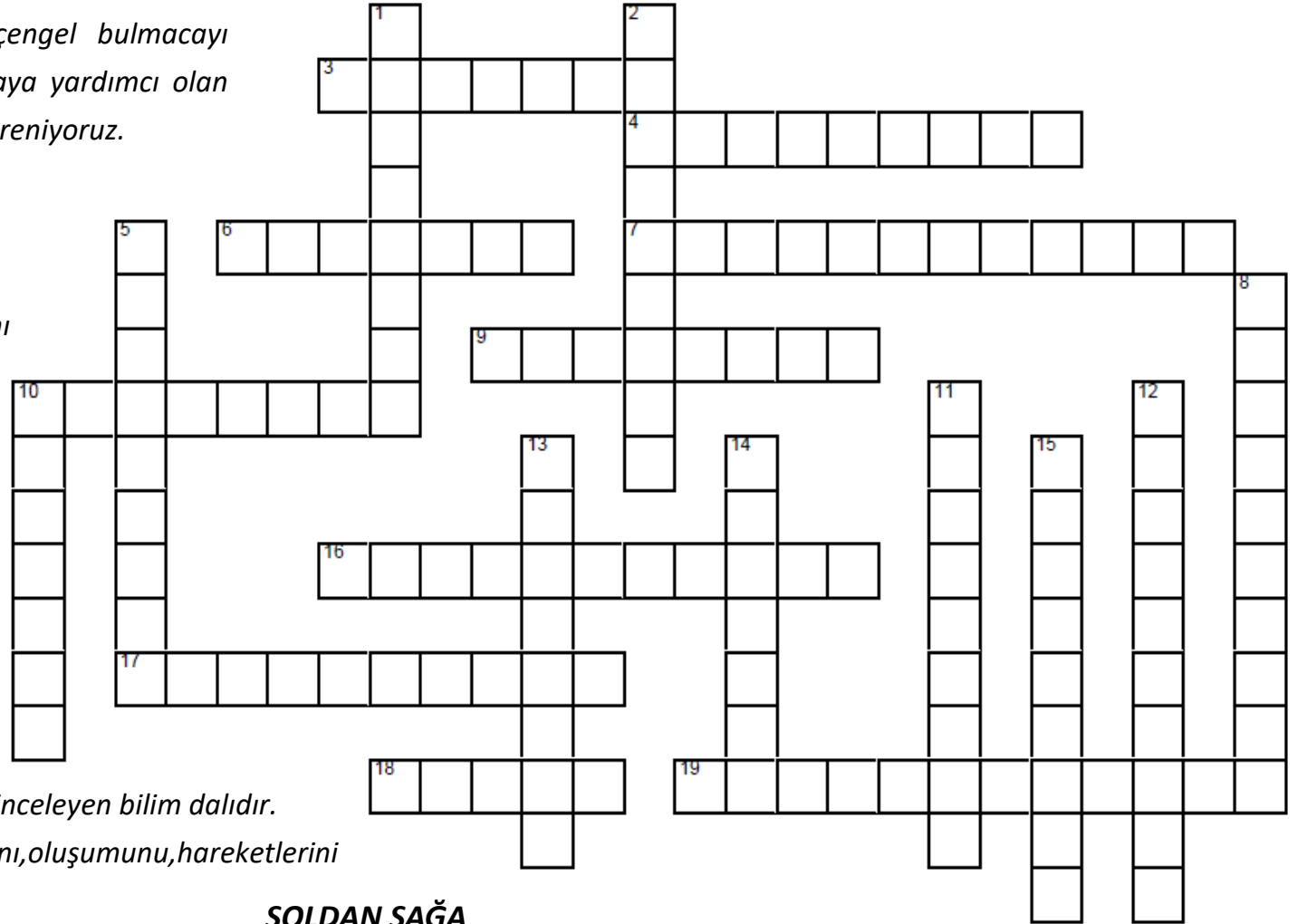
Yanda verilen çengel bulmacayı
çözerek coğrafyaya yardımcı olan
bilim dallarını öğreniyoruz.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

- 1-) Toprakların yapısını, oluşumunu, dağılışını
inceleyen bilim dalı.
- 2-) Suyu ve özelliklerini inceleyen bilimdir.
- 5-) Toplum bilimi.
- 8-) Taşları inceleyen bilim dalıdır.
- 10-) Bitkileri inceleyen bilim dalıdır.
- 11-) Doğal ve yapay göller ile göletleri
inceleyen bilim dalıdır.
- 12-) Yeryüzündeki akarsuları inceler.
- 13-) Yerkürenin fiziksel özelliklerini inceler.
- 14-) Yer kabuğunun oluşumunu ve yapısını inceleyen bilim dalıdır.
- 15-) Uzayda yer alan gök cisimlerinin yapısını, oluşumunu, hareketlerini
inceleyen bilimdir.

SOLDAN SAĞA

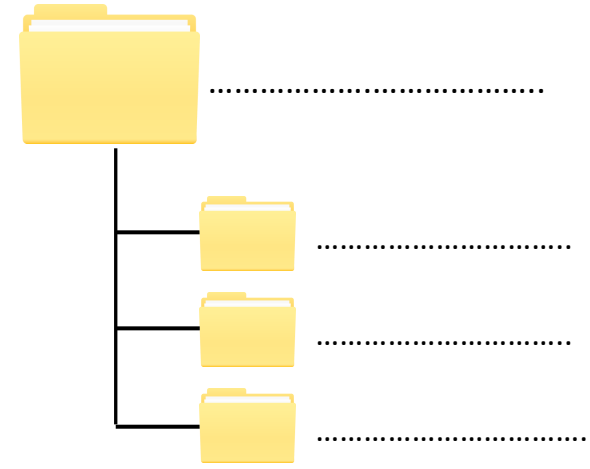
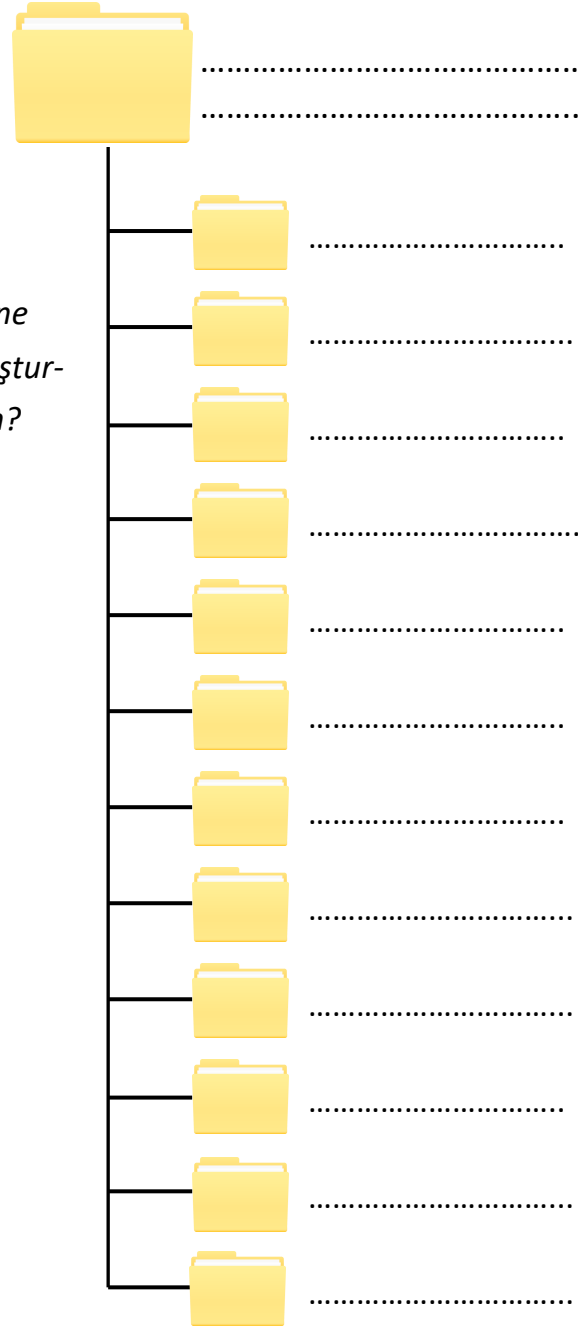
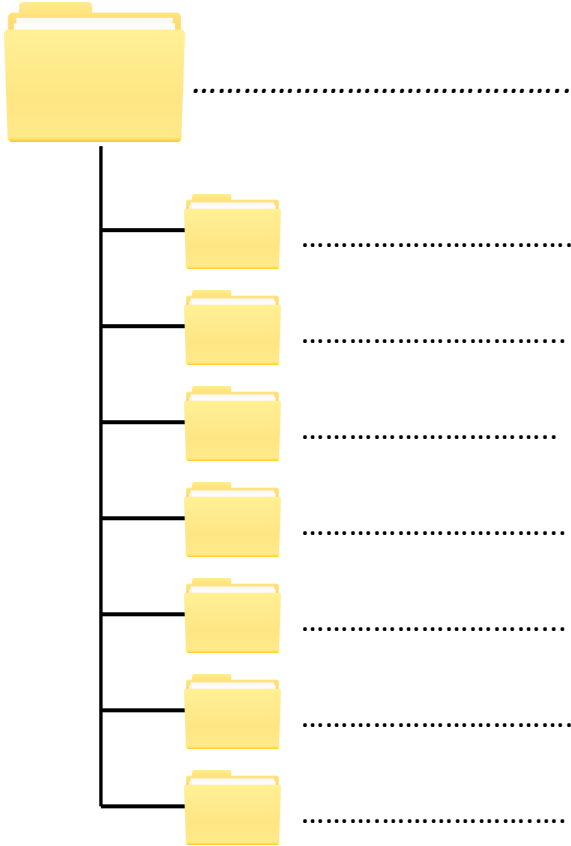
- 3-) Yer ölçme bilimidir. Kurucusu Biruni kabul edilmektedir.
- 4-) Bir bölgedeki nüfusun yapısını, durumunu, dinamik özelliklerini inceler.
- 6-) Hayvanları inceleyen bilim dalıdır.
- 7-) Okyanusları ve denizleri inceleyen bilimdir. Okyanus bilimi.
- 9-) İnsan ırklarını, bunların nereden geldiğini, nasıl geliştiğini, yeryüzündeki
yayıllığını, aralarındaki bağlantıları inceleyen bilim dalıdır.
- 10-) Canlıları inceleyen bilim dalıdır.
- 16-) Atmosfer olaylarını inceleyen bilimdir.
- 17-) Belirli bir amaç için veri toplama, tablo ve grafiklerle özetleme.
- 18-) Geçmişte yaşayan insan ve toplumların hayatlarını yer ve
zaman bildirerek inceler.
- 19-) Yeryüzünün altında bulunan suları, yeraltı sularını konu alır.

ETKİNLİK

Ders hazırlığı yapan bir Coğrafya Öğretmeni hazırladığı sunumları coğrafyanın bölümlerine göre sınıflandırarak ayrı ayrı klasörler oluşturmak istemektedir.Yardımcı olmak ister misin?

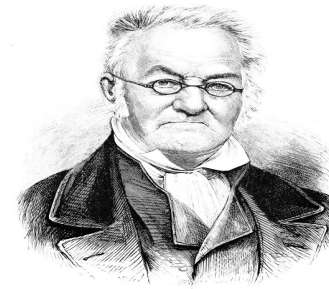
Modern Dönem Coğrafyanın Öncüleri

(Fiziki Coğrafya)

(Siyasi Coğrafya)

(Beşeri Coğrafya)

(Bölgesel Coğrafya)

PARKUR

Bu bölümde Coğrafya bilimi:insan ve doğa başlığı 9.1.1/9.1.2/9.1.3 kazanımlarının öğrenilme düzeyini ortaya çıkarıyoruz.Kırmızı istasyon 20 puan,diğerleri 10'arpuan ; parkur toplam 100 puandır. Başarılar.

① Doğal ortamın 4 temel unsurunu yazabilirim.

.....

.....

.....

.....

② Doğanın insan üzerindeki etkilerini örneklendirebilirim.

.....

.....

.....

.....

③ İnsanın doğa üzerindeki etkilerini örneklendirebilirim.

.....

.....

.....

.....

④ Kendime ait bir coğrafya tanımı oluşturabilirim.

.....

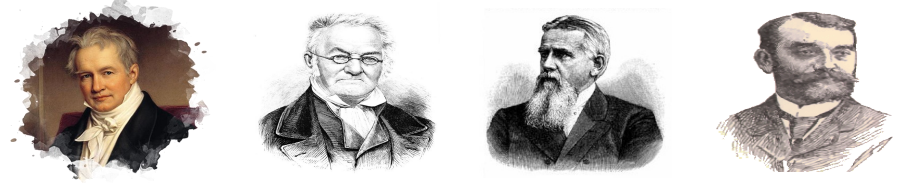
.....

.....

.....

⑤ Modern dönem coğrafyanın öncülerini tanıtabilirim.

⑥ Coğrafyanın biliminin gelişimini dönemsel olarak kısaca açıklayabilirim.

İlk Çağ:.....

Orta Çağ:.....

Yeni Çağ:.....

Yakın Çağ:.....

⑦ Coğrafyaya yardımcı bilim dallarından 10 tanesini yazabilirim.

.....

.....

.....

.....

⑧ Coğrafyanın Bölümleri tablosunu eksiksiz bir şekilde çizebilirim.

→

→

→

⑨ İnsan doğa etkileşimi ile ilgili bir slogan üretebilirim.

.....

.....

.....

.....

